

Manu Nedeianu

Născut la 10 septembrie 1906, absolvent al Conservatorului Cornetti, la clasa lui Al. Dem. Dan, artist emerit și director al Naționalului craiovean, într-una dintre cele mai strălucite perioade ale acestuia (1956—1962), Manu Nedeianu a încetat din viață la 29 ianuarie 1983. Odată cu nea Manu, așa cum îi spuneam cu toții, dispăre ultimul mare artist al neuitatei boeme craiovene și se pierde pentru totdeauna ceva din poezia trăsnită dar curtenitoare a crailor Bănici post-belice. Jovial, plin de solitudine, de o veselie contaminantă, neuitind că trecerea e și petrecere și că viața trebuie trăită din plin, dînd cu tifa necazurilor, intris-tărilor, virstei și, pînă în ultima clipă, și morții, care — „ce zici, Dineă?” — nu-i așa, oricum nu-i pentru vii, nea Manu a trecut încă din timpul vieții din anecdotă orală în legendă, nu doar și nu numai pentru neasemuitele sale isprăvi și ziceri, ci pentru că a știut să sintetizeze și să simbolizeze — poate ca nimeni altul — o stare de spirit, eminentemente olteană.

Craiovenii l-au iubit mult, ca și pe neuitata sa soție, Madeleine Nedeianu, și stima lor profundă pentru această familie de actori, de mari actori comici, n-a făcut altceva decît să răsplătească așa cum se cuvine o exemplară devoțiune în slujirea statornică a scenei Teatrului Național din Craiova. O impresionantă fișă biobibliografică stă la îndemina istoricilor teatrali, cu zeci și zeci de roluri din repertoriul românesc și universal, la care se adaugă nenumărate alte roluri și apariții în trupele de revistă (între 1931 și 1942), la operetă și în cele cincisprezece filme românești, în care personajele sale căpătau de fiecare dată o savoare specială și un farmec aparte.

Creațiile sale rămîn memorabile prin căldura pe care știa s-o dea personajelor, atunci cînd aducea în scenă oameni simpli, prin cuceritoarea sinceritate și spontaneitate a jocului, prin naturalețea și firescul expresiei scenice, ca și printr-o adevărată artă a pitorescului, subsumat psihologiei fiecărui personaj.

Spectatorilor săi nu le va fi greu să și-l reamintească în Spiridon Biserică din Mielul turbat de Aurel Baranga, în Ianache Duduleanu din Gaițele de Alexandru Kirișescu (unde juca alături de Madeleine Nedeianu, neegalată în Aneta Duduleanu), în domnul Doolittle din Pygmalion de G. B. Shaw, în Cațavencu din O scrisoare pierdută de I. L. Caragiale, în majurul Stavrat din Ecaterina Teodoroiu de Nicolae Tăutu, în Primarul din Revizorul de Gogol, în Moș Dumitru din Înșir-te mărgărite de Victor Eftimiu sau în Moș Florică din Simple coincidențe de Paul Everac. Dar le va fi greu să uite figura jovială a lui nea Manu, el însuși personaj pitoresc al urbei, sporindu-i culoarea și farmecul, cu o amintire nostalgică și un zîmbet atotînțelegător.

A iubit atît de mult viața, a avut neprețuita vocație de a-i face pe oameni să rîdă și să se depășească pe ei înșiși prin ris, încît nu m-ar mira să aud și anecdote cu nea Manu după moarte. Parcă nu se poate ca, odată ajuns dincoala să nu mai fi tras nea Manu cu coada ochiului spre terasa hotelului „Jiul”, să nu mai fi făcut sau să nu mai fi zis una bună, care să-i contrarieze pe heruvimii de-acolo, cum îi contraria altădată pe sfinții de-aici. Poate nici n-ar fi drept ca zîmbetul lui nea Manu să nu-i supraviețuiască.

Victor PARHON